

KARELL KIIRABI INFOLEHT PATSIENDILE

Käesolev infoleht aitab Teil mõista kiirabi olemust, annab Teile ülevaate kiirabi tööst ning kasutatavast aparatuurist.

MIS ON KIIRABI?

Alati kui vajate vältimatut elutähtsat tervishoiuteenust HELISTAGE 112, sest ainult selliselt saame Teile tagada kiire abi osutamise.

Kiirabi osutab kvaliteetset haiglaeelset tervishoiuteenust ägeda haigestumise, traumade ja mürgistuste korral, tagades koostöös häirekeskuste, päästeteenistuse ja politseiga siseriikliku turvalisuse igale Eesti Vabariigi territooriumil viibivale isikule.

Kiirabitöö on riiklikult korraldatud ning kiirabipidaja oma tegevuses lähtub seadustes ja määrustes kehtivatest nõuetest. Kiirabid saavad väljakutse korralduse Häirekeskuselt. Häirekeskuse töötaja määrab vastavalt juhenditele väljakutse prioriteedi ja edastab selle teeninduspiirkonnas olevale kiirabibrigaadile.

A(alfa) – prioriteediga väljakutsega on tegemist juhul, kui abivajaja seisund ei ole erakorraline, ta seisund on stabiilne ning puudub oht abivajaja elule. Kiirabibrigaadi väljasaatmine võib toimuda kahe tunni jooksul. Abivajajal soovitatakse võimalusel pöörduda perearsti poole.

B(bravo) – prioriteediga väljakutsega on tegemist juhul, kui abivajaja seisund ei ole erakorraline ning puudub oht abivajaja elule või teade pärineb isikult, kes ei oska anda abivajaja seisundi kohta mingit teavet. Kiirabibrigaad saadetakse välja esimesel võimalusel, ent mitte hiljem kui kahe tunni jooksul.

C(charlie) – prioriteediga väljakutsega on tegemist juhul, kui abivajaja seisund on raske ja võib olla eluohtlik. Kiirabibrigaadi väljasaatmine peab toimuma nelja minuti jooksul.

D(delta) – prioriteediga väljakutsega on tegemist juhul, kui abivajaja seisund on eluohtlik. Kiirabibrigaadi väljasaatmine peab toimuma ühe minuti jooksul. Vaba kiirabibrigaadi puudumise korral peab päästekorraldaja või valvearst katkestama varasema A- või B-prioriteediga väljakutse täitmise ning suunama kiirabibrigaadi D-prioriteediga väljakutsele. C-prioriteediga väljakutse on lubatud katkestada juhul, kui seda võimaldab patsiendi tervises seisund.

KES TÖÖTAVAD AS KARELL KIIRABIS?

Kiirabi teeninduspiirkondades Harjumaal, Lääne- ja Ida-Virumaal on AS Karell Kiirabil kokku 12 tugipunkti. Tugipunktid on kiirabiautode varustamise ja korrastamise kohaks ning seal asuvad ka kiirabibrigaadi liikmete tööruumid. AS Karell Kiirabi koosseisu kuulub 18 kiirabibrigaadi, millest 2 on arstibrigaadid ja 16 on õebrigaadid.

Kiirabibrigaad koosneb üldjuhul kolmest liikmest:

- I liige – arsti-või õebrigaadi juht
- II liige – õde või erakorralise meditsiini tehnik
- III liige – operatiivsõiduki juhtimise õigust omav kiirabitehnik.

KIIRABIS KASUTATAVAD MEDITSIINISEADMED JA VAHENDID

- Kiirabi erakorralised patsiendid vajavad pidevat jälgimist. See on võimalik tänu kvalifitseeritud meeskonnale ning spetsiaalsele aparatuurile, mis võib esmapilgul tunduda hirmutav ja keeruline. Kiirabiseadmed toetavad patsiendi elutähtsaid funktsioone ja võimaldavad jälgida patsiendi seisundit.
- Mõni aparaat teeb alarmeerivat häält, teised on hääletud, kuid näitavad tihti muutuvaid graafikuid ja numbreid. Ärge muutuge ärevaks aparatuuri või selle helide pärast! Kiirabibrigaadi liikmed mõistavad kuidas aparaat toimib, mida helid tähendavad ning vajadusel selgitavad aparatuuri otstarvet või funktsiooni.
- Kiirabis jälgitakse patsiendi südametegevust monitori abil. Monitor on ühendatud patsiendiga elektroodide kaudu, mis kinnituvad kleepuvate padjakestega rindkerele. Monitor näitab südame töö graafilist kujutist. Monitoril olevad näidud võivad vahelduda kiiresti ning see on täiesti normaalne.
- Pulssoksümeeter on seade vere hapnikusisalduse (küllastuse) määramiseks ja pulsi mõõtmiseks.
- Glükomeeter mõõdab veresuhkrutaset nii kapillaarsest (sh sõrmeotsast) kui ka venoossest täisverest.
- Tilkinfusioonisüsteemide abil on võimalik manustada patsiendile erinevaid ravimeid ja vedelikke. Infusioonisüsteem ühendatakse veenikanüüliga.
- Erakorralise patsiendi transpordiks haigla EMO osakonda kasutatakse kandetooli, kandetekki või autoraami.

MIDA TEHA ENNE KIIRABI SAABUMIST?

Selleks et tagada Teile või abivajajale kiire ja kvaliteetne kiirabiteenus palume Teil mitte katkestada telefonikõnet Häirekeskusega ja olla liinil nii kaua, kui seda palub Häirekeskuse töötaja ning tegutseda tema juhiste järgi kuni kiirabibrigaadi saabumiseni. Võimalusel saata keegi tänavale või uksele vastu, et kiirabibrigaad leiaks kiiresti sisenemistee.

Võimaluse korral enne kiirabi saabumist palume valmis panna abivajaja:

- varasemad väljavõtted haiguslugudest (e. haiglast väljastatud epikriisid) või kiirabikaardid
- varasemate uuringute tulemused (nt kardiogrammid, analüüside vastused vms)
- ravimid, mida abivajaja kasutab igapäevaselt
- isikut tõendav dokument (pass / ID kaart / juhiluba)
- perearsti poolt väljastatud väljavõte tervisekaardist kroonilist haigust (sealhulgas diabeet, hüpertooniatõbi, südame isheemiatõbi, südame rütmihäired, astma) põdevale ja pidevalt ravimeid vajavale patsiendile kiirabibrigaadile esitamiseks (selle olemasolul).

Juhul, kui patsient vajab hospitaliseerimist, siis kiirabibrigaad informeerib patsienti millisesse haiglasse transport planeeritakse. Seetõttu palume Teil üles kirjutada Teile lähedase inimese telefoninumber, kellele soovite helistada ja oma tervise kohta käivat informatsiooni anda. Telefoni teel esmast informatsiooni oma tervise kohta saate anda vaid Teie ise. Haigla ei anna telefoni teel informatsiooni Teie terviseseisundi kohta. Teie poolt määratud kontaktisikutele ja telefoninumbritel ning Teie nõusolekul saab aga erakorralise meditsiini osakond (EMO) vajadusel Teie lähedastega ühendust võtta.

MIDA PEAKSIN KAASA VÕTMA HAIGLA ERAKORRALISE MEDITSIINI OSAKONDA (EMO)?

- isikut tõendav dokument (pass / ID kaart / juhiluba)
- igapäevaselt kasutatavad ravimid või nimekiri ravimitest
- sobivad riided, et haiglas pärast erakorralist tervishoiuteenust või haiglaravi koju minna
- raha või pangakaart EMO-s visiiditasu tasumiseks või haiglaravi järgselt voodipäeva eest tasumiseks, koju sõiduks vms
- soovi korral vahetusjalatsid, isiklikud hügieenitarbed, mobiiltelefon (akulaadija)
- haiglasse ei soovitata kaasa võtta väärtasju ja ehteid.

MIDA MA PEAKSIN VEEL KIIRABIST TEADMA?

- Järgige raviskeemi mida perearst või eriarst on Teile määranud. Päeva jooksul tarvitage ravimeid vastavalt määratud skeemile. Kiirabi ei määra Teile pikaajalist ravi ja ei muuda olemasolevat raviskeemi. Kiirabi saab Teile osutada vältimatut abi.
- Kiirabi osutab elutähtsat teenust. Enne kiirabi kutsumist kaaluge võimalust pöörduda perearsti poole, helistada nõuandetelefonidele või pöörduda ise erakorralise meditsiini osakonda.
- Kutsuge kiirabi, kui Teie tervises seisund muutub äkki, kiiresti või lühikese aja jooksul märgatavalt halvemaks, teil on tekkinud äkki tugev valu või olete saanud eluohtliku trauma.
- Kiirabi ei saa Teid haiglast tagasi koju transportida.
- Igal inimesel on õigus saada tervishoiuteenust ja ravi ilma, et teda jäädvustatakse. Sellest tulenevalt palume võimaluse korral kiirabibrigaadide tööd mitte pildistada ja filmida.
- Kiirabi teeb koostööd haiglate, politsei ja päästeasutustega. Kiirabil on teatud juhtudel, seaduses sätestatud korras, kohustus patsiendist teavitada politseid.
- Kiirabist ei väljastata Teile teatist trauma või tervisekahju tuvastamiseks. Kui soovite tervisekahju tuvastamist, siis seda teeb kohtuekspertiis.
- AS Karell Kiirabi annab endast parima, et pakkuda kvaliteetset tervishoiuteenust. Tagasisidet patsientidelt ootame: <https://karellkiirabi.ee/et/tagasiside>

TÄIENDAVALD TELEFONINUMBRID

Hädaabikõne Eestis ja Euroopa Liidus	112
Mürgistusteabekeskus	16662
Perearsti nõuandetelefon	1220 (välismaalt + 372 634 6630)
Psühholoogiline kriisinõustamine	631 4300
Ohvriabi kriisitelefon	116 006
Emotsionaalse toe telefon (19:00 – 07:00)	655 8088 (eesti keeles) 655 5688 (vene keeles)
Ida-Viru Keskhaigla EMO (Jõhvi)	331 1074
Rakvere Haigla EMO	322 9046
Põhja Eesti Regionaalhaigla EMO (Tallinn)	617 1369
Tartu Ülikooli Kliinikum EMO	731 8111
Ida-Tallinna Keskhaigla EMO	620 7040
Järvamaa Haigla EMO (Paide)	384 8155
Lasteabi	116 111
Kadunud laste telefon	116 000
Nõuandetelefon „Lastearst kuuleb“	1599 (tasuline)
Häirekeskus Eestis helistades välismaalt	6000 112

Kinnitaja: Juhatus
Kinnitatud: 03.01.2019 nr 1-1/11
Koostaja: juhendi koostamise töögrupp
Versioon 01

